

Zveza Ljudskih Tradicijskih Skupin Slovenije
Slovenian CIOFF® National Section

Bilten

Št. 1, letnik XI.

januar 2012

Vsebina

<i>Magdalena Tovornik:</i>	Beseda predsednice	3
	Zbor članov ZLTSS 2012 in razpis volitev	5
<i>Davor Jerman:</i>	Folklorno društvo Val Piran na Cipru	6
<i>Maša Kumperger:</i>	Aktiv mladih na 41. Kongresu Zveze CIOFF®	7
<i>Dr. Bruno Ravnikar:</i>	Gostovanju na festivalih ob rob	9
<i>Dr. Bruno Ravnikar:</i>	V spomin Desanki Đorđević	11
<i>foto:</i>	FD Val Piran na Cipru; Kongres CIOFF® v Braziliji	12

Bilten je brezplačno glasilo članov Zveze ljudskih tradicijskih skupin Slovenije in izhaja štirikrat letno.

Naslov: Zveza ljudskih tradicijskih skupin Slovenije
Glavni trg 7
p. p. 173
4000 Kranj
e-pošta: cioff-slovenia@cioff.org
internet: www.zltss.si

Bilten ureja Uredniški odbor:

glavni urednik	Janja Ravnikar
član	Janez Florjanc
član	Božidar Fabjan

Prispevke pošiljajte na: janja.ravnikar@gmail.com

Bilten se nahaja tudi na spletni strani ZLTSS: www.zltss.si.

Vsebina člankov izraža avtorjevo mnenje in ne mnenja uredniškega odbora.

Naslovnica: Panjska končnica: »Vrni nam Napoleona!« (»Vrni nam Napoleona!« vpije vojak hudiču, ki odnaša cesarja v mreži. Gre za Napoleona III., ki so ga ujeli Prusi. Motiv je iz leta 1872.)

Beseda predsednice

Iztekajo se 4 leta mojega rednega oglašanja v Biltenu, povezanega z izvolitvijo na mesto predsednice ZLTSS. Volitve v vse naše organe so že razpisane in upam, da se bo do sredine decembra nabralo veliko kandidatov za volitve, ki jih bomo opravili na Zboru članic v začetku leta 2012.

V novembru so minila tudi 4 leta od mojega sodelovanja na Kongresu CIOFF® – letošnji je potekal v mestu Recife, Brazilija. Udeležba je bila skromnejša kot lani, ko smo praznovali 40. obletnico CIOFF®, pa tudi organizacija brazilske nacionalne sekcije je precej zaostajala za prejšnjimi. Kongres je sicer opravil svojo nalogo v celoti, vsa finančna in vsebinska poročila posameznih komisij so bila predstavljena in sprejeta, več kot kdajkoli poprej smo govorili tudi o sodelovanju med CIOFF® in UNESCO (moje področje), ki mora na nacionalni ravni okrepiti vezi z Nacionalnimi komisijami UNESCO-a, ki delujejo prav v vseh državah.

Kongres ni uspel razviti pobude o etičnem kodeksu, ki ga CIOFF® potrebuje zato, da bi preprečil številne vdore managerjev, ki ponujajo svoje folklorne skupine tudi CIOFF® festivalom, se je pa zavzel za pripravo takega kodeksa. Kongres tudi ni uspel sprejeti nove strukture CIOFF®, bodo pa članice o njej razmišljale. Skratka, včasih se zdi, kot da se težko sprijaznimo z novostmi. Morda so bili tudi zato ponovno izvoljeni vsi, ki so zaradi poteka mandata ponovno kandidirali na svoja mesta. Na drugi strani pa je treba reči, da daje to organizaciji stabilnost! Morda bo več poleta prinesel naslednji Kongres, ki bo novembra 2012 v Parizu, Francija. Znan je tudi že organizator Kongresa 2013, to bo Mehika.

In zdaj spet domov – leto, ki se izteka, je bilo za mnoge skupine uspešno, čeprav so naše članice sprejele le del povabil na festivale, ki jih objavljamo z razpisi. Nekateri skupine so našle svoje povezave. Še naprej moramo več storiti za krajša in bližnja gostovanja – tega se zelo zavedamo!

Smo pa v ZLTSS uresničili dolgoletno prizadevanje – končno nam je dodeljen status društva posebnega pomena! Čestitke veljajo tudi KD ISKRAEMECO, ki so ta status prav tako prejeli – prepričana sem, da bo v prihodnosti tega še več. Tudi sodelovanje z JSKD je vzorno. Načrtovano skupno okroglo mizo o stanju na področju folklorne dejavnosti in še zlasti o slovenski nematerialni kulturni dediščini bomo pripravili v februarju 2012. To bo priložnost tudi za promocijo in javno predstavitev dela, ki ga doma in v tujini že vrsto let predstavljate vse naše članice.

Podrobneje bomo naše skupno delo pregledali na Zboru članic. Ponovno poudarjam, da bo ta skupščina volilna, na voljo so prav vsa mesta, skladno z našim Statutom, torej tudi mesto predsednice! Vsem našim članicam in ljubiteljem slovenske folklorne dejavnosti se zahvaljujem za sodelovanje v letu 2011 in želim še veliko uspehov v letu, ki prihaja. Slovenska nematerialna kulturna dediščina se žal še ni prebila na UNESCO-v seznam, a je morda prav to dober razlog za to, da jo pogosteje prikazujemo in vedno znova oživljamo!

SREČNO 2012!

Magdalena Tovornik, predsednica ZLTSS

Zbor članov ZLTSS 2012 in razpis volitev

Na spletni strani ZLTSS je bil med 10. oktobrom in 15. decembrom 2011 objavljen razpis volitev v organe ZLTSS, ki jim poteče štiriletni mandat. Predloge je bilo potrebno posredovati v pisni obliki najkasneje do 15. 12. 2011 na poštni naslov ZLTSS.

V soboto, 4. februarja 2012 bo v Trzinu potekal Zbor članov, ki bo volilnega značaja.

Zbor članov bo potekal v dvorani KUD Franc Kotar, Mengeška cesta 9, 1236 Trzin, in sicer ob 10. uri. Volijo se predsednik ZLTSS, upravni odbor (po en delegat s primorske, vzhodnoštajerske, zahodnoštajerske, koroške, dolensko – posavske – belokranjske, gorenjske in ljubljanske regije), trije člani nadzornega odbora in tri do pet članov častnega razsodišča. Strokovni svet in tajnik ZLTSS se ne voli, temveč ga imenuje Upravni odbor. Vse zapisane moške oblike veljajo tako za moške kot ženske osebe.

Izvoljeni bodo tisti kandidati, ki bodo na volitvah prejeli največ glasov. Prosimo, da se Zbora članov zanesljivo udeležite.

ZLTSS

Folklorno društvo Val Piran na Cipru

Valovci smo se v 21-članski zasedbi na Ciper odpravili 15. septembra. Avtobus nas je peljal do zagrebškega letališča, kjer nas je čakalo prav posebno, skoraj privat letalo, ne ravno najnovejši model za 30 ljudi. Vanj smo vstopali z raznolikimi izrazi na obrazih, vendar je varno pripeljal do Budimpešte, kjer smo prestopili na bolj spodobno letalo za Ciper. Nastanjeni smo bili v mestu Larnaca, v hotelu nedaleč od plaže. Zajtrki in kosila so potekali v bližnji restavraciji ob plaži s pestro ponudbo samopostrežnih jedi, ki so zadovoljile še tako zahteven želodec.

Na Ciper smo se podali kot udeleženci šestega mediteranskega folklornega festivala v Larnaci. Organizatorji so poleg nas povabili še skupine iz Slovaške, Grčije, Hrvaške, Ukrajine, Madžarske ter domačo skupino. Nastopi so potekali ob večernih urah, z ostalimi skupinami smo preživeli štiri čudovite večere, v znamenju plesa in glasbe različnih kultur. Valovci smo se predstavili z belokranjskimi, gorenjskimi ter istrskimi plesi. Vsak večer si je prireditev, ki se je odvijala na velikem odru na plaži, ogledalo okoli 800 gledalcev in še vsaj enkrat toliko mimoidočih. Sklepni nastop je potekal v glavnem mestu Cipra, Nikoziji. Odlično folklorno vzdušje se z nastopom ni zaključilo. Vsak večer smo se odpravili na skupno večerjo, ki jo je spremljal tematski glasbeno - plesni program, ki je poskrbel, da se z ostalimi udeleženci festivala bolje spoznamo. Najvztrajnejši smo se po večerji in plesu preselili na plažo. Melodije kitare, petje, ples, nočno kopanje in podobne reči so dodatno popestrile dogajanje, ki se je nemalokrat zaključilo ob sončnem vzhodu.

Organizatorji festivala pa nas niso pustili praznih rok niti med dnevom. Generalke, povorke po mestu, ogled glavnih znamenitosti, učenje tradicionalnih grških plesov so nam zapolnili vroče sončne dni.

A vse ni bilo v znamenju folklore. Našel se je tudi prosti čas, ki ga je vsak izkoristil po svoje – nekateri na plaži, drugi po nakupih, tretji pa v senci s pivom.

Zadnji dan bivanja na otoku, po zaključku festivala, smo izkoristili za celodnevni izlet z avtobusom po jugovzhodnem delu otoka. Dih

jemajoče plaže in razgibano oblikovana obala niso nikogar pustili ravnodušnega.

Zadnjo noč smo preživeli na prostem, saj nas je let čakal ob štirih zjutraj. Izkoristili smo jo še za zadnje druženje in slovo od soudeležencev festivala. Domov smo prispeli v popoldanskem času, utrujeni, a polni pozitivne energije in nepozabnih doživetij.

Davor Jerman

Aktiv mladih na 41. Kongresu Zveze CIOFF®

Letošnji kongres zveze CIOFF® je potekal med 13. in 18. novembrom 2011 v brazilskem mestu Recife. Že takoj prvi dan smo bili mladi zelo pridni, saj smo že izpeljali svoj prvi sestanek. Na njem smo poslušali poročila posameznih sektorjev in ker sem bila na lanskem kongresu imenovana za koordinatorico srednjeevropskega sektorja, je bila moja naloga, da poročam o delu aktiva v Sloveniji ter Nemčiji. Dogovorili smo se tudi o novih projektih, ter določili nove pare za projekt »Boxes without borders« (op. p.: Škatle brez meja). Gre za projekt, kjer aktivni med sabo menjujejo škatle, ki vsebujejo tradicionalna darila svoje države. V letu 2011 smo škatlo izmenjali s Finsko, za drugo leto pa smo kot par dobili Novo Zelandijo.

Ker smo že letos hoteli izpeljati sestanek vseh evropskih aktivov, pa nam to žal zaradi tehničnih pomanjkljivosti v prijavnici ni uspelo, smo se odločili, da drugo leto spet poizkusimo. Tokrat v Italiji.

Sodelovale pa bodo naslednje države: Italija, Estonija, Finska, Francija ter Slovenija.

CIOFF® Aktiv mladih vsako leto izdaja revijo, v kateri objavljamo članke o različnih tradicionalnih igrah. V najnovejši številki je objavljen tudi članek iz Slovenije, in sicer »Ali je kaj trden most« in »Kamenčkanje«. Tudi drugo leto nameravamo sodelovati pri izdaji revije s svojim člankom.

Skozi naslednje dni smo se mladi še večkrat dobili na neuradnih sestankih. Eden izmed njih je bil na temo Folkloriade, kjer smo se učili navad prebivalcev Južne Koreje. Tam bo namreč potekala naslednja Folkloriada, in sicer v mestu Anseong, leta 2012, kjer bo CIOFF® Aktiv mladih skrbel za dneve iger.

Čez teden smo se udeležili še drugih sestankov, kot je sektorski sestanek, konferenca kulturnega programa in najpomembnejšega, generalne skupščine. V soboto so nas peljali na kratek izlet, kjer smo videli različne mestne znamenitosti in predvsem veliko trgovinic.

Domov sem se vrnila polna novih vtisov in novega znanja, ki ga nameravam kar najbolje izkoristiti. Naj pa še tu izkoristim priložnost in povabim vse mlade, željne sodelovanja z aktivom mladih, da me kontaktirajo na e-naslov: massya_masa@hotmail.com.

Maša Kumperger, predsednica
Aktiva mladih Slovenije

Gostovanju na festivalih ob rob

Med našimi folklornimi skupinami, ki odhajajo na mednarodne festivale, je razširjeno nekaj zmotnih mnenj, katere skušam s tem prispevkom pojasniti. Najpogosteje se sliši mnenje, da se skupine lahko udeležujejo le tistih prireditev, ki so posredovane v naših Obvestilih. To vsekakor ne drži, saj je CIOFF® že pred leti ugotovil, da v času elektronskih komunikacij ni mogoče preprečiti neposrednih stikov med skupinami in festivali. Zato je bilo sklenjeno, da si skupine lahko tudi same iščejo udeležbe na mednarodnih festivalih, vendar morajo o uspešnem stiku in vabilu obvezno obvestiti nacionalno sekcijo, torej ZLTSS, ter po končanem festivalu v roku 14 dni poslati nacionalni sekciji poročilo na predpisanem mednarodnem obrazcu.

Ni pa dovoljeno, da skupina na podlagi našega uradnega Obvestila sama, neposredno pošlje svojo prijavo festivalu in nas o tem niti ne obvesti. S tem prepreči udeležbo na festivalu tistim skupinam, ki se korektno prijavijo Strokovnemu svetu za udeležbo na festivalu. Samo v preteklem letu smo imeli pri nas tri take primere. To ni samo nekorektno, ampak tudi nemoralno.

Kritike o skoposti podatkov v Obvestilih so upravičene. Prejeta vabila nekaterih festivalov so mnogokrat zelo popolna, včasih pa tudi brez najosnovnejših podatkov. Letos smo od enega festivala kar dvakrat zahtevali, da nam pošlje podatke o dolžini zahtevanega sporeda in maksimalnega števila udeležencev skupine, a smo vsakokrat prejeli le osnovno vabilo z navedbo kraja in časa trajanja festivala. V kolikor bi še naprej vztrajali na odgovoru, bi zamudili rok za prijavo, zato smo objavili v Obvestilu nepopolne podatke. Izkazalo se je kot upravičeno, saj je izbrana skupina nato prejela neposredno od organizatorja manjkajoče podatke. Res pa je, da imajo člani Strokovnega sveta v takem primeru težje delo pri izbiri skupine.

Končno še nekaj dejstev o mednarodnem CIOFF® koledarju. Čeprav predstavlja uradni dokument mednarodne folklorne organizacije, se na vse navedbe v njem ni zanesti. V koledarju najdemo mnogo festivalov, ki imajo uradno oznako CIOFF®, a v resnici ne izpolnjujejo vseh zahtevanih pogojev. Tudi oznake festivalov so nezanesljive. Nekateri festivali so označeni kot "pevski festival", a to v resnici niso. Take primere imamo celo pri nas. Zato je treba podatke v koledarju, ki je dosegljiv tudi na spletu, jemati s skrajno rezervo.

V CIOFF® koledarju 2012 se Slovenija pojavlja v naslednji obliki:

Slovenia
Slovénie
Slowenien
Eslovenia

CIOFF® Slovenia
Ms. Magdalena Tovornik
Medvedova 10
1000 Ljubljana
☎ private +386 1 231 7813
☎ +386 3137 1502
@ cioff-slovenia@cioff.org

26.04. - 01.05.2012 International Folklore Festival SloFolk, Novo Mesto - Novo mesto @ slofolk@gmail.com ☎ www.slofolk.si	25. - 30.04.2013	24. - 29.04.2014 A E
20. - 24.06.2012 Green George in Bela krajina - Crnomelj @ info@jurjevanje.si ☎ www.jurjevanje.si	19. - 23.06.2013	18. - 22.06.2014 A E
26. - 30.06.2012 International Festival Folkart Maribor - Maribor @ alenka@nd-mb.si ☎ www.festival-lent.si	19. - 23.06.2013	18. - 22.06.2014 A E S
03. - 10.09.2012 International festival 'Od Celja do Žalca' - Celje @ mff.ceza@yahoo.com	02. - 11.09.2013	08. - 14.09.2014 A E
07. - 09.09.2012 Days of National Costumes and Clothing Heritage - Kamnik - Kamnik @ andreja.erzen@kamnik-tourism.si ☎ www.kamnik-tourism.si	06. - 08.09.2013	12. - 14.09.2014 A
27. - 30.06.2012 International Children Festival Lent - Maribor @ neva.jskd@siol.net ☎ www.jskd.si	26. - 29.06.2013	25. - 28.06.2014 A E

V njem na žalost ni več našega Festivala MIFF, ker je Festivalska komisija CIOFF® ugotovila, da ne izpolnjuje njenih pogojev.

dr. Bruno Ravnikar

V spomin Desanki Đorđević

Folkloriste je močno pretresla vest, da je 2. decembra preminila znana srbska koreografinja Desanka Đorđević. Še bolj nas je pretresla tragična okoliščina, ki je privedla do njene smrti. V sredini meseca novembra je bila povabljen v uralski Ekaterinburg, kjer je prejela visoko mednarodno priznanje koreografinje ljudskega plesa. Na tej poti je zbolela in kasneje klonila zaradi zapletov z zahrbtno pljučnico.

Rodila se je leta 1927 v Gomirju, v Gorskem Kotarju ter na beograjski univerzi diplomirala iz nemškega, angleškega in francoskega jezika. Plesati je začela leta 1949 v železničarski folklorni skupini Branko Cvetković in čez dve leti nadaljevala v folklorni skupini Jugoslovanske ljudske armade. Kmalu je prešla v profesionalno skupino »Kolo«, kjer je bila solo plesalka in članica ženske pevske skupine. Leta 1963 je postala asistent za ljudske ples in ostala na tem položaju do svoje upokojitve 1980.

Svojega bogatega znanja ni razdajala zgolj v naši bivši skupni domovini, ampak na široko po svetu, kjer ji je odlično pomagalo njeno znanje tujih jezikov. Vedno je bila prijazna, nasmejana in polna optimizma. Take se spominjamo od vsega začetka, ko smo vsako leto preživljali prijetne dneve v poletni folklorni šoli na Badiji. Bila je vsem najboljša prijateljica in sodelavka.

V svojem bogatem življenju je postavila več kot 40 odrskih priredb v 140 folklornih skupinah doma in v tujini.

Osebnost sem imel priliko sodelovati z njo leta 1988 pri pripravi njene knjige o ljudskih plesih Šumadije in Pomoravja. Takrat sem spoznal njeno natančnost pri podajanju plesov in ustreznega plesnega sloga. Priznati moram, da mi je pomenilo to sodelovanje pravi užitek. Vse njene informacije so bile do skrajnosti popolne. Njen odhod pomeni veliko vrzel na področju srbske folklorne. Nedvomno bo njen spomin še dolgo živel v njenih odrskih postavitvah, saj si je v preteklih letih upravičeno pridobila naziv "legenda srbske folklorne".

dr. Bruno Ravnikar

Folklorno društvo Val Piran na Cipru

Kongres CIOFF® novembra 2011 v Braziliji, Recife (od leve proti desni vodstvo CIOFF®: podpredsednik Hugo Ifran, Argentina, generalni sekretar Philippe Beaussant, Francija, predsednik dr. Udonsak, Tajska, podpredsednik Jerzy Chmiel, Poljska)